

Informatienota

Onderwerp Stand van zaken implementatie Omgevingswet	
Nummer	2018/104247
Portefeuillehouder	Spijk, J.K.N. van
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PG
Auteur	Nupoort, J.
Telefoonnummer	023-5113542
Email	j.nupoort@haarlem.nl
Kernboodschap	Met deze nota informeert het college de commissie Ontwikkeling over de stand van zaken van het programma Implementatie Omgevingswet.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Ontwikkeling. Met de komst van de Omgevingswet, verandert ook de rol van de gemeenteraad. Afgesproken is om de raad elk kwartaal actief te informeren over de voortgang van de implementatie. Naast het veranderen van de rol van de raad komen er ook nieuwe instrumenten zoals een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan. Om de raad ook na de komende verkiezingen vanaf het begin goed mee te nemen in dit traject, wordt samen met de griffie, gekeken naar een inwerkprogramma voor de nieuwe raad.
Relevante eerdere besluiten	n.v.t.
Besluit College d.d. 6 maart 2018	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking en behelst het samenvoegen van vele wetten tot 1 wet. Belangrijke kernbegrippen hierbij zijn sneller, inzichtelijker, meer integraal en met meer afwegingsruimte voor gemeenten. Het biedt de gemeente de kans om op een andere, vernieuwende manier om te gaan met de fysieke leefomgeving. Ook de rol van de raad verandert. Loslaten en vertrouwen zijn hierbij belangrijke begrippen.

Om op de bovengenoemde datum als organisatie daadwerkelijk klaar te zijn om conform deze nieuwe wet te werken, is het programma Implementatie Omgevingswet opgericht. Binnen het programma zijn verschillende projecten ondergebracht (ambitie op hoofdlijnen, werkprocessen, digitalisering, omgevingsvisie en omgevingsplan) en belangrijke overkoepelende thema's (zoals participatie en een cultuurverandering).

Deze nota informeert u over de stand van zaken van het programma Implementatie Omgevingswet en geeft een vooruitblik naar wat in het 2^e kwartaal van 2018 kan worden verwacht.

2. Kernboodschap

Raads- en collegesessie Omgevingswet

In september 2017 heeft er een raadsessie plaatsgevonden met betrekking tot de Omgevingswet. De heer Co Verdaas, van het bureau Overmorgen, heeft een presentatie gegeven, waarin de veranderende rol van de raad die deze wet met zich mee brengt, centraal stond. Vervolgens is tijdens deze sessie gekeken wat, op grond van de verkregen informatie, de ambities zijn vanuit de raad met deze nieuwe wet.

Het benutten van de kansen die de nieuwe wet biedt daar waar het kan, is de belangrijkste conclusie van deze raadsessie. Meegegeven is verder dat het daarbij belangrijk is, dat de basis in ieder geval op orde is. Bij de uitwerking van de verschillende projecten in de komende raadsperiode, moet blijken waar deze kansen liggen en wat hiervan precies de (financiële) consequenties zijn. Uiteraard wordt de raad hierbij betrokken. Op dit moment wordt, onder meer in overleg met de griffie, gekeken op welke wijze deze betrokkenheid vorm kan worden gegeven.

Een soortgelijke sessie heeft in oktober 2017 plaatsgevonden met ons college. De uitkomsten van beide sessies komen met elkaar overeen.

Projecten Werkprocessen en Digitalisering

Met de vaststelling van de plannen van aanpak zijn beide projecten inmiddels definitief gestart. Het beoogde resultaat is om voor 1 januari 2021 alle (werk)processen conform de Omgevingswet geïmplementeerd te hebben en dat de hiervoor benodigde applicaties aangesloten zijn op het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).

Alhoewel beide projecten voor een groot deel gericht zijn op de interne organisatie, heeft de uitkomst juist ook grote betekenis voor inwoners en ondernemers in de stad. Digitalisering onder de Omgevingswet biedt kansen om besluitvorming te versnellen en te verbeteren. Het stelt bovendien initiatiefnemers in staat om sneller te beschikken over informatie. Zowel over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving op een specifieke locatie als over de regels die daar gelden.

Binnen het project Digitalisering zullen meerdere deelprojecten ontstaan. Enerzijds met verplichte onderdelen om aan te kunnen sluiten op het landelijke digitale stelsel. Anderzijds met optionele functies die bijvoorbeeld kunnen bijdragen aan een verdere verbetering van de gemeentelijke dienstverlening. De ambitie die de raad heeft zal in het komende jaar verder worden geïnventariseerd en worden meegenomen binnen het project.

Vanuit het project Werkprocessen wordt ook de samenwerking gezocht met onze ketenpartners. Er loopt een pilot om te onderzoeken hoe we de verschillende processen goed op elkaar kunnen laten aansluiten.

Project Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een integrale visie en wordt voor de gemeenteraad het belangrijkste instrument om keuzes vast te leggen over de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat de belangrijkste opgaven waar de stad voor staat, zoals de woningbouwopgave, de energietransitie, maar ook sociaal maatschappelijke opgaven vertaald worden naar het fysieke domein. Het proces is dan ook niet alleen gericht op het maken van de visie, maar ook op het meenemen van de organisatie en de stad in het meer integraal werken.

Het is de bedoeling om in het tweede kwartaal van 2018 het plan van aanpak voor dit project vast te stellen. In het proces om te komen tot een Omgevingsvisie, is de betrokkenheid van de gemeenteraad van groot belang.

Inmiddels is ook een verkenning in regionaal verband gestart. Belangrijkste vraag is hoe we samen met onze buurgemeenten kunnen optrekken bij het opstellen van onze omgevingsvisies. We delen een groot aantal opgaven met onze buurgemeenten en onderlinge afstemming of misschien het daadwerkelijk maken van regionale afspraken is nodig om tot oplossingen te komen.

Project Omgevingsplan

Het project Omgevingsplan zal later in 2018 van start gaan. Dit neemt niet weg dat al op verschillende plekken wordt voorgesorteerd op de toekomstige situatie. Zo wordt bij nieuwe op te stellen beleid gekeken hoe dit “Omgevingswetproof” kan. Oftewel, hoe kun je zorgen dat dit beleid straks makkelijk overgenomen kan worden in het Omgevingsplan. Ook is binnen de gemeentelijke organisatie onlangs gestart met een pilot Omgevingsplan voor het gebied Strand in Zandvoort. Hiervoor wordt een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opgesteld. De ervaringen die hier worden opgedaan, worden meegenomen bij het opstellen van een Omgevingsplan voor de gemeente Haarlem en Zandvoort.

Participatie

Bewoners in een vroeg stadium betrekken bij planvorming of bewoners uitdagen om zelf met initiatieven te komen, is binnen de gemeente Haarlem niet nieuw. Het programma Overheidsparticipatie is bedoeld om dit onderdeel verder uit te werken. Dit sluit naadloos aan bij de gedachte van de Omgevingswet, die meer ruimte wil bieden voor initiatieven uit de stad en het vooraf creëren van draagvlak. Participatie wordt dan ook een verplicht onderdeel van de Omgevingswet. Hoe die participatie bij initiatieven uit de stad eruit moet zien is een bevoegdheid van de gemeente om te bepalen.

Er worden veel verbindingen gelegd tussen het programma Overheidsparticipatie en het programma Implementatie Omgevingswet. Aan de hand van een concrete casus (speeltuin Ramplaankwartier) wordt bijvoorbeeld gezocht, samen met de initiatiefnemer, naar een gedragen en zorgvuldig proces voor (complexe) initiatieven uit de samenleving die impact hebben op de leefbaarheid van de inwoners van Haarlem. Oftewel, hoe kunnen we in de toekomst met dit soort initiatieven omgaan.

3. Consequenties

De rol van de raad verandert met de komst van de Omgevingswet. Daarnaast komen er verschillende nieuwe instrumenten zoals een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan. Om de nieuwe raad vanaf het begin goed mee te nemen in dit traject, wordt samen met de griffie, gekeken naar een inwerkprogramma voor de nieuwe raad.

4. Vervolg

Met deze informatienota wordt de huidige stand van zaken van het 1^e kwartaal van 2018 omtrent het Programma Implementatie Omgevingswet met de commissie Ontwikkeling gedeeld. In het 2^e kwartaal van 2018 kunt u het volgende verwachten:

- plan van aanpak Omgevingsvisie;
- Inwerkprogramma Omgevingswet voor nieuwe raadsleden;
- stand van zaken lopende pilots.

5. Bijlagen

geen